

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка
Освітня програма	27778 Середня освіта (Біологія)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27778
Назва ОП	Середня освіта (Біологія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.05 Біологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Грицай Наталія Богданівна, Муліна Алевтинів Вікторівна, Монастирська Світлана Семенівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.05.2020 р. – 27.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/akredytatsiya/vidomosti/Vidomosti_BIO.pdf
Програма візиту експертної групи	http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/bio_kaf/3116adbb-744a-437f-8cf4-0988febf7397-1-1.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма Середня освіта (Біологія) першого (бакалаврського) рівня спрямована на реалізацію Стратегії і місії Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної Академії імені Тараса Шевченка. Метою освітньої програми є створення та підтримка умов для якісної підготовки висококваліфікованих учителів біології закладів загальної середньої освіти. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення освітньої діяльності та реалізує це через набуття здобувачами відповідних компетентностей. Вона об'єктивно відображає інтереси усіх стейкхолдерів освітнього процесу. Здобувачі є активними учасниками освітнього процесу. Освітня діяльність базується на забезпеченні індивідуальної траєкторії здобувача, студентоцентрованому підході, інтернаціоналізації навчання, поєднанні навчання з науково-дослідницькою роботою. В Академії створене сприятливе освітнє середовище, комфортна психологічна атмосфера. Одержані факти та докази дають можливість зробити висновок про загальну відповідність критеріїв оцінювання встановленим вимогам щодо якості освітньої програми.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1) Відповідність цілей ОП Стратегії і місії Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної Академії імені Тараса Шевченка. Залучення до проектування ОП здобувачів та випускників, роботодавців, як закладів загальної середньої освіти, так і наукових установ. Спрямування освітньої програми на регіональний і краєзнавчий контекст. 2) Зміст ОП має чітку структуру, освітні компоненти утворюють логічну, взаємопов'язану систему. Усі результати навчання забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами. Наявні освітні компоненти дають змогу забезпечити набуття soft skills, необхідних у майбутній професійній діяльності. Здобувачі мають змогу вільного вибору дисциплін, баз практики, що дає можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Вибір дисциплін може відбуватися в онлайн режимі. 3) Правила прийому на навчання та вимоги до вступників враховують особливості освітньої програми, є чіткими та зрозумілими, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. 4) Для забезпечення ефективності освітнього процесу використовуються різноманітні традиційні та інноваційні методи і технології навчання, зокрема: проведення дослідів, інтерактивні методи, портфоліо 5) У ЗВО реалізується принцип студентоцентризму та академічної свободи. 6) Наявність навчально-методичного забезпечення на онлайн-платформі Moodle є особливо актуальним в умовах дистанційного навчання. 7) Систематично проводиться анкетування здобувачів вищої освіти щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання, результати яких обговорюються на засіданнях кафедр, Вчених радах факультетів та Академії. 8) Викладання окремих тем дисциплін проводиться на базах Кременецького ботанічного саду та Національного природного парку «Кременецькі гори». Упроваджено позакредитну навчальну дисципліну «Формування ключових компетентностей в учнів Нової української школи під час вивчення біології», викладання якої забезпечує вчитель-практик. 9) Щороку проводиться конкурс наукової діяльності «Науковець року», конкурс на краще наукове, навчально-методичне видання. Викладачі, залучені до ОП, відзначені подяками та грамотами, отримують премії. 10) Для здійснення освітньої діяльності за ОП в Академії є достатня матеріальна база, оснащені комп'ютерами аудиторії та бібліотека, оранжерея, сприятливе освітнє середовище, створена психологічна служба. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до мережі Internet та інформаційних ресурсів. 11) Варто відзначити активну участь студентського самоврядування в організації освітнього середовища в Академії. 12) В Академії створені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. 13) ЗВО послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. 14) Сайт Академії є зручним, зрозумілим та інформативним для користувача. Прозорість і публічність діяльності ЗВО є достатньою для формування необхідного рівня довіри стейкхолдерів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1) При розробці і перегляді ОП ширше опиратися на досвід вітчизняних та іноземних ОП. 2) При перегляді ОП розширити спектр освітніх компонентів дисциплінами методичного спрямування, враховуючи вимоги Нової української школи. 3) З огляду на невеликий контингент студентів на ОП, вважаємо за доцільне зменшити мінімальну кількість студентів для формування груп по вивченню вибіркового фахового підготовки. 4) Пропонуємо змінити назву «Переддипломна педагогічна практика» на «Виробнича (педагогічна) практика», що більше відповідає суті і змісту практики. 5) Удосконалити Положення, які регламентують процедуру перезарахування навчальних досягнень і питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності та в неформальній освіті. 6) Рекомендовано активніше залучати студентів до участі в проєктах з міжнародної академічної мобільності, міжнародних конференціях, семінарах тощо. 7) Бажаним є розроблення силабусів дисциплін, де чітко прописати критерії оцінювання кожного виду роботи, оприлюднити на вебсторінці кафедри інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти. 8) Система перевірки наукових робіт на антиплагіат потребує вдосконалення. Рекомендовано доповнити зміст окремих освітніх компонентів питаннями щодо формування академічної доброчесності або впровадити спеціальну дисципліну. 9) Професійна кваліфікація деяких викладачів не завжди підтверджується науковими публікаціями з навчальних дисциплін, які вони викладають. До проведення аудиторних занять на ОП недостатньо залучені професіонали-практики. 10) Рекомендовано на базі бібліотеки створити реферативний менеджер, електронний архів (репозитарій) для зручності користувачів. 11) Активізувати роботу психологічної служби, продовжити досліджувати психологічний стан здобувачів щодо виявлення рівня їх

тривожності. 12) Активізувати систему зворотного зв'язку між роботодавцями та навчальним закладом для отримання об'єктивної оцінки щодо якості фахової підготовки. Включити у робочу групу щодо перегляду освітньої програми представників роботодавців та здобувачами. 13) Налагодити тісніший механізм взаємодії з випускниками щодо їх кар'єрного шляху, рівня задоволеності освітою, пропозицій щодо поліпшення ОП і освітнього процесу в цілому. Це буде сприяти відкритості і прозорості ЗВО, подальшому поліпшенню процесу підготовки здобувачів вищої освіти.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Проаналізувавши Стратегію розвитку Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка на 2016-2025 рр. (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1462&Itemid=391), експертна група зазначає, що ОП Середня освіта (Біологія) спрямована на забезпечення місії та цілей Академії. Виходячи із місії Академії, цілі освітньої програми передбачають створення умов для якісної підготовки висококваліфікованих учителів біології, конкурентоспроможних на ринку праці, компетентних, відповідальних, морально вихованих, які вільно володіють своєю професією, орієнтуються у суміжних сферах діяльності, здатних до ефективної професійної діяльності, готових до постійного професійного зростання, соціальної та професійної мобільності. Це забезпечується завдяки поєднанню раціональних і ефективних підходів до інтеграції наукової та освітньої діяльності, запровадження нових форм дослідницької інфраструктури у контексті інтегрування в європейський освітній простір з урахуванням регіональної освітньої політики. На зустрічах з учасниками освітнього процесу було виявлено розуміння ними стратегії та цілей Академії через реалізацію освітньої програми.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Формулювання цілей та програмних результатів навчання здійснюється за участю зацікавлених сторін, а саме здобувачів вищої освіти, роботодавців та академічної спільноти. Зустрічі з усіма групами стейкхолдерів підтвердили, що вони залучаються до процесу формування ОП шляхом проведення опитування (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=category&id=110&Itemid=463), присутності на засіданнях кафедри біології, екології та методики їх викладання. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що студенти залучаються до формування та перегляду ОП. Зокрема, здобувачі вищої освіти та випускники вказали на задоволеність рівнем освітніх послуг за вказаною ОП, відзначили, що вони активно залучені до формування ОП, як на етапі внесення пропозицій, так і прийняті рішення про затвердження ОП шляхом участі у Вчених радах факультету та Академії. За результатами зустрічі з роботодавцями, завідувачем методичним кабінетом відділу освіти Кременецької районної державної адміністрації Ляшук Л.І., вчителем загальноосвітньої школи-інтернат I-III ступенів м.Кременець Стрижак С.А. встановлено, що пропозиції, надані ними щодо удосконалення ОП, розглядаються на засіданнях кафедри біології, екології та методики їх викладання та враховуються при розробці та перегляді ОП (протокол №10 від 27 грудня 2017 р., протокол № 19 від 03 травня 2017 р.). Враховуючи траєкторію працевлаштування випускників у науково-дослідних установах регіону, до формування ОП активно були залучені наукові працівники НПП «Кременецькі гори» та Кременецького ботанічного саду. До уваги були взяті їх пропозиції щодо включення в ОП дисциплін еколого-освітнього циклу, а саме «Заповідна справа», «Екологія (Охорона природи)». Враховуючи результати опитування викладачів, було розширено перелік вибіркового дисциплін фахового спрямування: «Мікологія», «Історія біології», «Біологічна номенклатура» (протокол №19 від 3 травня 2017 р.).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Експертна група зазначає, що освітня програма спрямована на підготовку сучасного вчителя біології та базується на компетентнісному підході. В ОП передбачена достатня кількість освітніх компонентів, що забезпечують оволодіння проблемами сучасної біологічної науки, а саме «Біотехнологія та генна інженерія», «Екосистемологія», «Генетика з основами селекції», «Радіобіологія». Варто зазначити, що ОП містить дисципліни, які забезпечують екологічну складову підготовки вчителя біології. У пропонованій програмі наявні компоненти, що забезпечують психолого-педагогічну підготовку здобувачів. Однак, на нашу думку, у програмі недостатньо відображені питання, що сприятимуть підготовці вчителя до діяльності в умовах Нової української школи. При розробці ОП гарант програми вказала на ділові зустрічі з професором кафедри біології та методики її викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка Любінською О.Г. та доцентом кафедри загальної біології та методики навчання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Гуменюк Г.Б., під час яких були конкретизовані загальні компетентності випускників, а також запропоновані деякі програмні результати навчання, а саме: застосовувати методи і сучасні технології навчання, доступно транслювати систему наукових знань у площину навчальних предметів та інші. Регіональний контекст проглядається у формулюванні більшості результатів навчання. Вивчення таких освітніх компонентів, як ботаніка, зоологія, екологія, дендрологія, навчально-польові практики ґрунтуються на ознайомленні з біорізноманіттям регіону Північного Поділля, його сучасного стану та антропогенної трансформації, що сприятиме реалізації краєзнавчого принципу при викладанні біології в закладах загальної середньої освіти.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

За відсутності Стандарту вищої освіти для спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розробники ОП під час формулювання програмних результатів навчання враховували вимоги Національної рамки кваліфікацій. Наведені в ОП матриці відповідності програмних результатів навчання визначеним компетентностям, а компетентностей відповідним дескрипторам НРК свідчать про відповідність програмних результатів навчання вимогам НРК.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Відповідність цілей ОП Стратегії і місії Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної Академії імені Тараса Шевченка. Залучення до проектування ОП здобувачів та випускників, роботодавців, як закладів загальної середньої освіти, так і наукових установ, Спрямування освітньої програми на регіональний і краєзнавчий контекст.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Підтверджуючи в цілому позитивні висновки щодо критерію 1, вважаємо за доцільне надати такі рекомендації: при розробці і перегляді ОП ширше опиратися на досвід вітчизняних та іноземних ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Експертна група вважає, що освітня діяльність загалом відповідає визначеному критерію, а вказані недоліки є несуттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП в кредитах ЕКТС відповідає Закону України «Про вищу освіту» і становить 240 кредитів ЕКТС. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів складає 180 кредитів ЕКТС (75 %), обсяг вибіркового компонентів – 60 кредитів ЕКТС (25 %). Навчальний план підготовки бакалавра за ОП Середня освіта (Біологія) містить цикл загальної підготовки – 38 кредитів ЕКТС з розподілом на нормативні (23 кредити ЕКТС) і вибіркові (15 кредитів ЕКТС) дисципліни та цикл професійної підготовки, який також поділений на нормативні навчальні дисципліни (157 кредитів ЕКТС) та вибіркові навчальні дисципліни (21 кредит ЕКТС). Навчальні плани денної та заочної форм навчання (затверджені протоколами Вченої ради Академії №11 від 23.06.2016 р. та №11 від 14.06.2017 р.) щодо кількості кредитів ЕКТС та їх розподілу є ідентичними.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру, освітні компоненти утворюють логічну, взаємопов'язану систему, що дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Освітні компоненти мають гуманітарне, природничо-наукове та професійно-практичне спрямування. Частка освітніх компонентів гуманітарного спрямування становить 11% загального обсягу обов'язкових компонентів і дозволяє забезпечити досягнення результатів навчання, що передбачають розвиток загальної культури та соціалізації особистості, формування комунікаційних навиків. Компоненти природничо-наукової підготовки, на які відведено 99 кредитів ЕКТС (55%) від загального обсягу кредитів обов'язкових компонентів, забезпечують формування фахових компетентностей щодо розуміння механізмів біологічних процесів на різних рівнях організації живого, здатності дотримуватися принципу науковості під час трансляції біологічних знань у площину шкільного курсу біології. Компоненти професійно-практичної підготовки становлять 6 кредитів ЕКТС і забезпечують вміння використовувати професійно-профільні знання для вирішення майбутніх завдань вчителя біології. Опитування студентів щодо змісту ОП, яке проведено під час дистанційної експертизи та аналіз анкет, розміщених на сайті Академії, свідчать про задоволеність здобувачів змістом та логічним взаємозв'язком між освітніми компонентами ОП (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2687:2020-02-28-01-48-11&catid=113:--zvo&Itemid=514).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Предметна область ОП визначена як Середня освіта (Біологія) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, основним фокусом якої є формування та розвиток професійної компетентності для здійснення педагогічної діяльності з урахуванням сучасних вимог. Експертна група, проаналізувавши зміст програми, зазначає, що освітні компоненти відповідають предметній області і дають змогу забезпечити підготовку сучасного вчителя біології. Обов'язкові компоненти передбачають як теоретичну, так і практичну підготовку. Для набуття професійно-практичних навиків передбачено виконання двох курсових робіт – з біологічних дисциплін та методики навчання біології, проходження навчально-польових, навчальної педагогічної та переддипломної педагогічної практик. Поєднання теоретичної та практичної підготовки забезпечує розвиток професійних компетентностей вчителя біології. Вибіркові компоненти ОП спрямовані на розширення та поглиблення професійних компетентностей, кращого володіння іноземною мовою, а також набуття знань у суміжних галузях науки.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів ОП здійснюється різними способами. Це вибір освітніх компонентів, педагогічна практика, науково-дослідна робота, самоосвіта. Вибір освітніх компонентів здійснюється відповідно до «Положення про порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором» (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya_pro_vybir_dystryplin.pdf). Обсяг вибіркового компонентів становить 25 %. Ознайомлення студентів з переліком та змістом вибіркового компонентів здійснюється шляхом представлення дисциплін вільного вибору кафедрою, а також розміщення матеріалів на сайті Академії (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2657&Itemid=513). На сайті представлена форма-заява на обрання вибіркового компонентів онлайн. Згідно Положення, обсяг вибіркового компонентів становить не менше 3 кредитів, однак деякі вибіркові дисципліни мають по 8- 9 кредитів: Моніторинг здоров'я та оздоровчі технології/Інформатика (9 кредитів ЕКТС), Фізична реабілітація/ Програмування (8 кредитів ЕКТС). На думку експертів, ці дисципліни є обов'язковими компонентами інших ОП, і такий обсяг їх вивчення на цій ОП є недоцільним. Під час інтерв'ювання здобувачів ОП щодо можливості вільного вибору, студенти підтвердили таку можливість і вказали процедуру вибору, яка передбачає подачу письмової та/або електронної заяв. Студенти підтвердили можливість вибору дисциплін загальної підготовки в дистанційному режимі (онлайн). Оскільки Положенням передбачено формування навчальних груп для вивчення вибіркового компонентів в кількості

20 осіб, то студенти, які навчаються за цією ОП підтвердили, що для дисциплін циклу загальної підготовки створюються групи не менше 20 студентів з різних ОП. Враховуючи контингент студентів за ОП не більше 20 осіб, вважаємо за доцільне, внести зміни у Положення, зменшивши кількість здобувачів у групі для вибору дисциплін циклу професійної підготовки.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ОП реалізується через навчальну і виробничу практики та регламентується навчальним планом і Положенням про проведення практики студентами (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-praktyku.pdf>). Обсяг кредитів виділений на проходження практик складає 27 кредитів ЕКТС, з них навчально-польова практика – 9 кредитів; навчальна педагогічна практика – 9 кредитів та переддипломна педагогічна практика – 9 кредитів. Базами проведення навчально-польової практики є НПП «Кременецькі гори» та Кременецький ботанічний сад, а також оранжерея, навчальні ділянки та лабораторії кафедри біології, екології та методики її викладання. Навчальна педагогічна і переддипломна педагогічна практики відбуваються у закладах загальної середньої освіти м. Кременець та Кременецького району. З усіма базами практик укладені угоди, які розміщені на сайті Академії (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2606&Itemid=494) Експертною групою встановлено, що здобувачі мають вільний вибір баз практики та можливість самостійного проведення уроків і позакласних заходів. Це дає можливість здобувачам набути практичних навиків та провести дослідження для підготовки кваліфікаційної роботи. Однак формою атестації здобувачів ОП Середня освіта (Біологія) є комплексний кваліфікаційний екзамен або захист кваліфікаційної роботи. Тому назву «Переддипломна педагогічна практика» доцільно було б змінити на «Виробнича (педагогічна) практика», визначивши індивідуальні завдання, як для виконавців кваліфікаційних робіт, так і тих здобувачів, що готуються до комплексного кваліфікаційного екзамену. Здобувачі вищої освіти відзначили високий рівень і важливість всіх видів практики. Зустріч із представником відділу, що відповідає за практичну підготовку та працевлаштування студентів, засвідчила достатній рівень організації практичної підготовки здобувачів. Під час зустрічі з роботодавцями, представниками НПП «Кременецькі гори» та Кременецького ботанічного саду, керівниками і методистами відділів освіти м. Кременця та Кременецького району, директорами шкіл і вчителями біології було підтверджено готовність здобувачів до проходження практики та тісну співпрацю з Академією.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітня програма Середня освіта (Біологія) забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Набуття соціальних навичок, які є важливими у підготовці педагога, забезпечується як освітніми компонентами, так і участю студентів у різнопланових заходах. Під час зустрічі з науково-педагогічними працівниками та здобувачами було виявлено, що формування соціальних навичок здійснюється у процесі викладання філософії та історії, які сприяють розвитку креативності, логічного мислення та емоційного інтелекту, української та іноземної мов, що забезпечують комунікативну компетентність; педагогіки та психології, методики навчання біології, які розвивають здатність знаходити підхід до людей, вміння переконувати і вирішувати конфліктні ситуації, здатність до саморозвитку та управління емоціями. Інтерв'ювання здобувачів підтвердило їх активну участь у наукових конференціях та екологічних пікніках, що розвиває лідерські якості, вміння працювати в команді, екологічну свідомість.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

За відсутності професійного стандарту розробники орієнтувались на дескриптори Національної рамки кваліфікацій, які визначають набуття компетентностей для відповідного рівня вищої освіти. Запропоновані загальні і фахові компетентності дозволяють забезпечити підготовку вчителя біології.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/pro-org-osvit-processu.pdf>) орієнтовна кількість годин аудиторних занять для бакалавра становить 33-50 %. Проаналізувавши навчальні плани (2016, 2017 років) підготовки здобувачів денної форми навчання за ОП, експертна група встановила, що обсяг навчальної роботи складає 7200 год, з них аудиторна робота становить 2806 год (39%), а самостійна робота – 4394 год (61%). У структурі аудиторної роботи переважає практична підготовка (61%). Зі слів фокус-групи здобувачів вищої освіти таке

співвідношення між аудиторною і самостійною роботами є збалансованим, причому для деяких фундаментальних дисциплін це співвідношення зміщене в сторону збільшення аудиторних годин (45% : 55%), що забезпечує їх краще засвоєння у процесі аудиторної роботи. Завдяки такій збалансованості вдається досягти програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка бакалаврів за дуальною формою навчання на ОП не здійснюється. Здобувачі, які працевлаштовані у закладах загальної середньої освіти, навчаються за індивідуальним графіком згідно з Положенням про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком у Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній Академії ім. Тараса Шевченка (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-individualnyy-plan.p>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОП має чітку структуру, освітні компоненти утворюють логічну, взаємопов'язану систему. Усі результати навчання забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами. Обсяг дисциплін вільного вибору становить 25%. На практичну підготовку відведено 27 кредитів або 11,25% обсягу ОП. Наявні освітні компоненти дають змогу забезпечити набуття soft skills, необхідних у майбутній професійній діяльності. Здобувачі мають змогу вільного вибору дисциплін, баз практики, що дає можливість сформувати індивідуальну освітню траєкторію розвитку. Вибір дисциплін може відбуватися в онлайн режимі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

При перегляді ОП розширити спектр освітніх компонентів методичними дисциплінами методичного спрямування, враховуючи вимоги Нової української школи. Проаналізувати розподіл кредитів між вибірковими дисциплінами, розподіливши їх рівномірно. Враховуючи невеликий контингент студентів на ОП, вважаємо за доцільне зменшити мінімальну кількість студентів для формування груп по вивченню вибіркових дисциплін фахової підготовки. Пропонуємо змінити назву «Переддипломна педагогічна практика» на «Виробнича (педагогічна) практика», що більше відповідає суті і змісту практики.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Встановлені факти і докази дають можливість зробити висновок про відповідність даного критерію вимогам. Зауваження та недоліки є несуттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Експертна група проаналізувала Правила прийому за ОП і дійшла висновку, що вони є чіткими, конкретними, не містять дискримінаційних положень. Правила прийому оприлюднені на офіційному веб сайті Академії (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=454:-2014-&catid=99:2017-06-23-07-40-38&Itemid=434).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка враховують особливості освітньої програми. Умовами прийому на ОП визначено конкурсні предмети з певними ваговими коефіцієнтами: 1. Українська мова та література (0,3); 2. Біологія (0,4). Третій конкурсний предмет для вступників на бюджетну форму – Хімія або Математика (0,2), а на контракт – Історія України або Географія (0,2). Програми вступних випробувань щороку оновлюється та оприлюднюється на офіційному вебсайті Академії.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, регламентується «Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти» (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-vidrahuvania.pdf>) та «Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін» (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-vyznachennya-akademriznytsi.pdf>). У документах вказано, що основною вимогою для перезарахування обов'язкових дисциплін є співпадіння заявлених результатів навчання. Перезарахування дисциплін може здійснюватися або за одноосібним рішенням декана або рішенням декана на підставі висновку завідувача відповідної кафедри. На зустрічах із здобувачами було з'ясовано, що практики визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти на відповідній ОП, не було. Однак здобувачі підкреслили, що сама процедура визнання результатів є дещо громіздкою і не завжди доступною, тому вони і не звертаються до такої практики. В Академії розроблено «Положення про реалізацію права на академічну мобільність» (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/polozhenya/2019-2020/pol%20akadem%20mob.pdf>), в якому передбачено визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з вищими закладами-партнерами. Воно здійснюється з використанням Європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень студентів, прийнятої у країні вищого закладу-партнера, якщо в ній не застосовується ECTS. На сьогодні, в Академії тільки починають активно працювати над впровадженням системи академічної мобільності. Як було виявлено у процесі опитування, здобувачі ОП Середня освіта (Біологія) першого (бакалаврського) рівня не брали участі у програмах академічної мобільності, тому практики визнання результатів навчання не виявлено.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В Академії розроблено «Положення про порядок визнання в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/polozhenya/2019-2020/pol%20akadem%20m>). При зустрічі з науково-педагогічними працівниками та здобувачами було встановлено, що практики здобуття результатів навчання у неформальній освіті та їх перезарахування на вказаній освітній програмі не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників враховують особливості освітньої програми, є чіткими та зрозумілими, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. У ЗВО діють положення, які регламентують порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки; порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін та порядок реалізації права на академічну мобільність, неформальну освіту, однак конкретні приклади застосування на даній ОП відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

В Академії розроблені Положення, які регламентують питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти, зокрема під час академічної мобільності та в неформальній освіті. Однак, ці правила не завжди є зрозумілими учасникам освітнього процесу. Експертна група пропонує удосконалити Положення про процедуру перезарахування навчальних досягнень, зокрема у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до Правил прийому та визнання результатів навчання відповідають критерію 3, а рекомендації щодо удосконалення процедури перезарахування не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання визначено у Положенні про організацію освітнього процесу в КОГПА (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/pro-org-osvit-processu.pdf>). Форми та методи навчання і викладання, які застосовують у підготовці за ОП, відображено в таблиці з відомостей про самооцінювання і відповідають цілям та програмним результатам навчання. Зокрема, під час вивчення біологічних дисциплін застосовують переважно традиційні методи (лекція, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, ілюстрування, демонстрування, проведення дослідів, самонавчання, лабораторні роботи, екскурсія), а під час вивчення психолого-педагогічних дисциплін як традиційні, так і нетрадиційні (дискусія, проблемна лекція, ділова гра, тренінг, кейс-метод, раунд, формування портфоліо). На зустрічах із викладачами та здобувачами вищої освіти підтверджено використання в межах ОП традиційних та інноваційних методів навчання, наприклад, створення портфоліо з методики навчання біології. Під час опитування здобувачі вищої освіти також наголошували на застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій навчання. У «Положенні про організацію самостійної роботи студентів» (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/polozhenya/2019-2020/pol%20sam%20rob%20ostyd.pdf>) визначено методи самостійної роботи, які широко використовуються в освітньому процесі Академії (проблемно-пошукові, проектного навчання, колективної розумової діяльності, застосування ІКТ). Згідно з результатами проведеного опитування здобувачів вищої освіти 82% респондентів зазначили, що в Академії постійно здійснюється переосмислення традиційних форм організації освітнього процесу. Щодо методів навчання то студенти високо оцінили ефективність застосування традиційних методів, поєднання традиційних методів з елементами інноваційних технологій та застосування методів, що сприяють індивідуалізації студента як активного учасника освітнього процесу. 81% здобувачів стверджує, що комунікація викладача та студента все більше орієнтується на запити та можливості останнього (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/Sectors/Results_2019-2020/BIO/2_BIO.pdf). Викладачі під час вибору методів враховують побажання, висловлені здобувачами вищої освіти під час анкетування. Академічна свобода здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом проведення наукових досліджень, виконанні індивідуальних завдань, виборі тематики курсових та кваліфікаційних робіт, місця проходження переддипломної педагогічної практики. Академічна свобода викладачів полягає в створенні авторських програм з урахуванням регіонального контексту, вільному виборі форм, методів і технологій навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо освітнього процесу (цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів) є доступною для здобувачів та зрозумілою. У робочих програмах дисциплін, які розміщені на сайті університету (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2722&Itemid=338), вказано очікувані результати навчання, критерії оцінювання, зокрема розрахунок балів за різні види робіт. Крім того, на першому аудиторному (лекційному) занятті із кожної дисципліни викладач інформує здобувачів вищої освіти про зміст, кількість балів, які може отримати здобувач за кожен модуль, критерії оцінювання різних видів діяльності. Під час опитування здобувачів вищої освіти встановлено, що вони достатньо ознайомлені зі змістом робочих програм навчальних дисциплін, які викладають у межах ОП. Цікавою є практика презентації викладачами своїх дисциплін, які належать до вибіркового компоненту ОП. Позитивним аспектом освітньої діяльності за ОП є наявність навчально-методичного забезпечення на платформі Moodle, що дає можливість здобувачам вищої освіти ознайомитись із змістом курсу, реалізуючи індивідуальну освітню траєкторію, навчаючись у зручному темпі та в зручний час. Особливо актуальною є ця платформа під час дистанційного навчання в зв'язку із пандемією COVID-19 (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2762:2020-05-18-20-06-36&catid=6:2008-04-02-18-56-34). Ознайомлення з особливостями проходження навчальних, переддипломної педагогічної практик відбувається на настановчій конференції.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У межах реалізації ОП відбувається поєднання навчання і досліджень. В Академії функціонує Студентське наукове товариство (голова – Пачковська Анастасія), яке сприяє залученню здобувачів вищої освіти до наукової роботи. Організація роботи СНУ регулюється Положенням про Студентське наукове товариство (<http://kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/polozhenya/2019-2020/pol%20snt.pdf>). Щорічно на базі Академії проводиться студентська наукова конференція. Здобувачі вищої освіти з ОП брали участь у науково-практичному семінарі «Актуальні проблеми збереження біологічного різноманіття та перспективи розвитку природозаповідного фонду» (2019) і опублікували свої статті в збірнику матеріалів семінару. Також студенти мають можливість публікувати результати наукових досліджень у збірнику наукових праць «Студентський науковий вісник КОГПА», електронна версія якого розміщена на сайті (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1365:2016-03-24-14-36-04&catid=56:2015-02-16-10-55-23&Itemid=303). Крім того, здобувачі вищої освіти мають можливість задовольняти освітньо-наукові потреби під час роботи в лабораторіях випускової кафедри «Екологічний моніторинг та експериментальна біологія», «Проблеми людини та філософія здоров'я», «Інновації в біологічній і екологічній освіті» і в межах проекту «Моніторинг стану флори Поділля та фізіології вищих рослин». Діяльність лабораторій регулюється Положенням про науково-дослідну лабораторію (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhenya-pro-NDL.pdf>). Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП полягає також у виконанні здобувачами вищої освіти кваліфікаційних робіт і проходженні переддипломної педагогічної практики з елементами дослідження. На базі випускової кафедри створено Кременецький районний осередок Громадської організації «Міжнародна асоціація екологів університетів», основними напрямками діяльності якого є проведення екологічних акцій, екопікніків, підготовка проектів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання навчальних дисциплін за ОП, систематично оновлюють зміст освіти на основі новітніх наукових досягнень і сучасних практик у галузі біологічної освіти та науки. Робочі програми дисциплін ОП переглядаються щорічно. Оновлення відбувається згідно Положення про роботу програму навчальної дисципліни (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/polozhenya/2019-2020/pol%20rob%20prog%20nd.pdf>). Так, зміст дисципліни «Методика навчання біології» модернізовано з огляду на зміни в шкільній навчальній програмі з предмету «Біологія» та реалізацію Концепції Нової української школи. З'ясовано, що зміст лекційного курсу доповнено питаннями «Формування ключових компетентностей під час вивчення шкільного курсу біології», «Наскрізні змістові лінії як засіб інтеграції навчального змісту». Зміст біологічних дисциплін оновлюють відповідно до сучасних досягнень біологічної науки, враховуючи принципи біоетики і раціонального природокористування.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Академія сприяє інтернаціоналізації навчання, викладання і наукових досліджень. Здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники мають вільний доступ до міжнародних інформаційних ресурсів, зокрема до наукометричної бази Web of Science. Інтернаціоналізація реалізується через спільні наукові публікації, участь у міжнародних науково-практичних конференціях, стажування в закордонних ЗВО, що регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/polozhenya/2019-2020/pol%20akadem%20mob.pdf>) та Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/polozhenya/2019-2020/pol%20pidv%20kval.pdf>).

Академією укладено угоди про співпрацю із Люблінською вищою школою в Риках, Люблінським науково-технологічним парком, Вищою соціально-економічною школою в Пшеворську, Вармінсько-Мазурським університетом в м. Ольштин (Польща), Софійським технічним університетом (Болгарія) та іншими закладами освіти Білорусі, Польщі, Болгарії, Словаччини, Німеччини (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/uhody_pro_spivrobitnytsvo.PDF). У межах підписаних угод передбачено організацію наукових семінарів та конференцій; обмін досвідом; спільні публікації результатів наукових досліджень; стажування науково-педагогічних працівників; забезпечення спільної участі науковців у розробці та реалізації програм з прикладних досліджень, а також участь у міжнародних проектах за пріоритетними напрямками у сфері вищої освіти. Зокрема, в 2019 році викладачі випускової кафедри проходили стажування в ЗВО Республіки Польщі: Тригуба О.В. та Зінковська Н.Г. (Люблінська вища школа в Риках), Головатюк Л.М. (Куявський університет у Влоцлавеку) і отримали відповідні сертифікати.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання та викладання на ОП регламентуються відповідними положеннями КОГПА і сприяють досягненню компетентностей та програмних результатів навчання. Для забезпечення ефективності освітнього процесу використовуються різноманітні традиційні та інноваційні методи і технології навчання, зокрема: проведення дослідів, інтерактивні методи, портфоліо. Результати опитування здобувачів вищої освіти свідчать про задоволеність методами навчання під час викладання дисциплін на ОП. Експертна група зазначає відповідність програмних результатів навчання, обраних методів навчання та методів оцінювання. У ЗВО реалізується принцип студентоцентризму та академічної свободи під час визначення тем курсових і кваліфікаційних робіт, наукових досліджень, місця проходження переддипломної педагогічної практики. Позитивним аспектом освітньої діяльності є наявність навчально-методичного забезпечення на онлайн-платформі Moodle, що є особливо актуальним в умовах дистанційного навчання. Наукова діяльність здобувачів вищої освіти проводиться в межах Студентського наукового товариства. Результати наукових досліджень публікуються у Студентському науковому віснику КОГПА та матеріалах науково-практичних конференцій та семінарів. Академією укладено угоди про співпрацю із зарубіжними ЗВО, які передбачають різні напрями наукової діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Здобувачі вищої освіти за ОП «Середня освіта (Біологія)» не брали безпосередньої участі в програмах академічної мобільності, зокрема міжнародної. Рекомендовано більше залучати студентів до міжнародної співпраці, участі в міжнародних конференціях, семінарах, проектах тощо.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та освітня діяльність відповідають визначеному критерію та базуються на студентоцентрованому підході. Обрані форми та методи навчання сприяють досягненню програмних результатів навчання. Здобувачі вищої освіти мають можливість поєднувати навчання з науковими дослідженнями. Проте потребує посилення академічна мобільність здобувачів вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в КОГПА імені Тараса Шевченка» (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/pro-org-osvit-processu.pdf>) та «Положенням про оцінювання навчальних досягнень студентів при кредитній трансферно-накопичувальній системі в організації навчального процесу в КОГПА імені Тараса Шевченка» (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya_pro_poryadok_ocin.pdf). Результати анкетування здобувачів вищої освіти та проведеного інтерв'ю з фокус-групами дають підстави стверджувати, що на початку вивчення дисципліни студенти ознайомлюються з робочими програмами навчальних дисциплін, де зазначено методи контролю та критерії оцінювання (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2722&Itemid=338) Інформація є чіткою і зрозумілою та вчасно доводиться до відома студентів. Згідно з результатами анкетування 100% здобувачів вищої освіти зазначають, що на початку вивчення навчальної дисципліни чітко презентовано її зміст, систему та критерії оцінювання, система накопичення балів зрозуміла, доступна і прозора, а оцінювання – об'єктивне і адекватне (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/Sectors/Results_2019-2020/BIO/3_BIO.pdf). Проте, на погляд експертної групи, співвідношення питомої ваги результатів поточного контролю та результатів складання екзамену 30% : 70% не дуже адекватне і потребує вдосконалення, оскільки може спричинити зниження мотивації здобувачів вищої освіти до самостійної роботи з дисципліни впродовж семестру.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

За спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти стандарт відсутній. Форми атестації здобувачів вищої освіти здійснюються відповідно до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній накопичувальній системі організації освітнього процесу» (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya_pro_poryadok_ocin.pdf). ОП передбачено захист кваліфікаційної роботи методичного спрямування або складання комплексного кваліфікаційного екзамену.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів та їх повторне проходження регламентована «Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній накопичувальній системі організації освітнього процесу» (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya_pro_poryadok_ocin.pdf), яке розміщене на офіційному сайті Академії й доступне всім учасникам освітнього процесу. Бесіда зі студентами показала, що вони добре обізнані у правилах проведення контрольних заходів, вважають їх обґрунтованими, доцільними та такими, які забезпечують об'єктивність оцінювання. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується прийомом іспитів двома науково-педагогічними працівниками. Процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюється Положенням про порядок виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-konfliktni-sytuatsii.pdf>). В Академії проводиться онлайн-опитування «Викладач очима студентів», під час якого студенти оцінюють різні аспекти роботи викладачів (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2644:-q-q&catid=110:2019-11-25-15-51-07&Itemid=463). У бесідах зі студентами та студентським самоврядуванням підтверджено відсутність конфліктних ситуацій щодо результатів контрольних заходів. Згідно з Положенням про порядок оцінювання знань повторне складання іспитів (заліків) допускається не більше двох разів з кожної дисципліни. Здобувачі вищої освіти, які не склали кваліфікаційний екзамен та/або не захистили кваліфікаційну роботу, мають право на повторну атестацію упродовж 3-х років після відрахування. У розділі 7 «Порядок проведення апеляції результатів семестрового контролю» вказаного Положення детально прописано процедуру оскарження результатів контрольних заходів. Так, здобувач у разі незгоди з оцінкою може подати заяву апеляційній комісії, до якої входить декан, завідувач кафедри, викладач з цієї спеціальності і представник студентського самоврядування. Ця комісія аналізує відповіді студента і в разі невідповідності рівня і якості знань студента може змінити оцінку за екзамен (залік). У розділі 8 чітко описано порядок ліквідації академічної заборгованості. Інтерв'ю з викладачами і здобувачами вищої освіти підтвердили наведену інформацію. Наприклад, з ОП Середня освіта (Біологія) три здобувачі вищої освіти денної форми навчання (Конюнюк М., Матлюк Т., Боршош А.) та чотири заочної форми (Березій Л., Зубкевич С., Лесик Л., Сидорук Н.), які мали академічну заборгованість за I семестр 2019-2020 навчального року, ліквідували її згідно з визначеним порядком за талоном №2. За результатами анкетування, 94% респондентів ознайомлені з процедурою повторного проходження форм контролю, 81% – з процедурою оскарження результатів контрольних заходів (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/Sectors/Results_2019-2020/BIO/3_BIO.pdf).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

З метою забезпечення академічної доброчесності в КОГПА розроблено Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-dobrocheshnist.pdf>) та Положення про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-zapobihannya-plahiatu.pdf>), де визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. У ході бесід встановлено, що в Академії організують тижні (дні), круглі столи, семінари в дискусійному форматі та інші заходи, спрямовані на впровадження принципів академічної доброчесності учасників освітнього процесу. Крім того, щорічно проводять анкетування здобувачів вищої освіти щодо дотримання академічної доброчесності, результати якого оприлюднено на сайті (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/Sectors/Results_2019-2020/BIO/4_BIO.pdf). У бесідах зі здобувачами вищої освіти, викладачами, проректором з наукової роботи з'ясовано, що в Академії сформовано культуру академічної доброчесності: студенти розуміють, що таке плагіат, а також важливість коректних посилань на джерела інформації. У ході бесід встановлено, що експертна перевірка унікальності тексту кваліфікаційної роботи та її допуск до захисту здійснюється експертами та науковим керівником. Перевірка наукових робіт на наявність академічного плагіату проводиться з використанням програмно-технічних засобів за допомогою системи Unicheck. Курсові та кваліфікаційні роботи, в яких виявлено ознаки плагіату, не допускаються до захисту і оцінюються в «нуль» балів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання, висвітлені у робочій програмі дисципліни, є чіткими, зрозумілими, доступними для здобувачів вищої освіти. Поточний та семестровий контроль, а також контрольні заходи проводяться згідно з графіком навчального процесу. З метою забезпечення об'єктивності оцінювання, екзамен приймають два викладачі. Систематично проводиться анкетування здобувачів вищої освіти щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання, результати яких обговорюються на засіданнях кафедр, вчених радах факультетів та Академії. В Академії прийнято «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин» та «Положення про запобігання плагіату та впровадження практики належного цитування», які регулюють застосування загальних засад і правил наукової етики в письмових роботах здобувачів. В Академії проводиться низка заходів з питань академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з основними нормами академічної доброчесності та з можливими санкціями для тих, хто їх порушує. Перевірка на наявність академічного плагіату проводиться з використанням програмно-технічних засобів за допомогою системи Unicheck. Допуск до захисту кваліфікаційних робіт здійснюється експертами, призначеними на засіданні кафедри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Варто переглянути співвідношення поточного та підсумкового оцінювання в процесі вивчення навчальних дисциплін. Бажаним є розроблення силабусів дисциплін, де чітко прописати критерії оцінювання кожного виду роботи, оприлюднити на вебсторінці кафедри інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти. Система перевірки наукових робіт на антиплагіат потребує вдосконалення. Рекомендовано доповнити зміст окремих освітніх компонентів питаннями щодо формування академічної доброчесності або впровадити спеціальну дисципліну.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та визнання результатів навчання загалом відповідають критерію 5, проте містять недоліки, які не є суттєвими. Потребує вдосконалення система перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат. Рекомендовано доповнити зміст окремих дисциплін питаннями щодо формування академічної доброчесності та наукової етики.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До викладання за ОП залучені професори, доценти, старші викладачі та викладачі, академічна та професійна кваліфікація в основному відповідає дисциплінам, які вони викладають. Викладачі мають необхідний науково-педагогічний досвід, проводять активну наукову діяльність, що дає можливість забезпечити досягнення програмних цілей та результатів навчання. Деякі викладачі випускової кафедри, які забезпечують викладання кількох дисциплін за ОП, мають чітку відповідність науковій спеціальності, наукових праць, стажування з однією дисципліною, а за іншою не мають належних праць. Тому варто звернути увагу на написання навчальних і навчально-методичних посібників та стажування з окремих дисциплін, які викладають на кафедрі. Зокрема, це стосується Кратко О. В., яка є за фахом біологом, кандидатом історичних наук, забезпечує викладання дисциплін «Екологія», «Екосистемологія» (є публікації) та «Радіобіологія» (публікації, які відповідають цій дисципліні, немає). Потрібно звернути на це увагу під час розподілу навчального навантаження з дисциплін ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою і регламентується Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників КОГПА імені Тараса Шевченка (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/polozhenya/2019-2020/pol%20konkurs.pdf>). Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються на офіційному веб сайті Академії та в

друкованих засобах масової інформації. Для організації конкурсу на заміщення вакантних посад наказом ректора Академії створюють конкурсну комісію, яка обґрунтовує пропозиції щодо можливості обіймання претендентами вакантних посад із врахуванням «Рекомендаційних вимог до претендентів на посади асистента, викладача, старшого викладача, доцента та професора, завідувача кафедри». Під час конкурсного добору враховуються: наявність наукового ступеня та вченого звання відповідно до профілю кафедри, кількість наукових та навчально-методичних праць (академічні якості); практичний досвід роботи, здатність постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність і наукову кваліфікацію, викладання на високому науково-методичному рівні навчальних дисциплін, здійснення наукової діяльності, дотримання норм академічної доброчесності (професійні якості). Відповідно до п.6.4. Порядку для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента кафедра може запропонувати йому попередньо прочитати пробні лекції, провести практичні заняття в присутності науково-педагогічних працівників Академії. Також під час конкурсного відбору враховують рейтинг науково-педагогічних працівників (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/Ratings/reyt_academ_NPP/final.pdf) та результати онлайн-опитувань «Викладач очима студентів» за допомогою Google-форм (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2644:-q-q&catid=110:2019-11-25-15-51-07&Itemid=463).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Для проходження практики між Академією та закладами загальної середньої освіти укладено угоди про співпрацю: із загальноосвітніми школами I-III ступенів м. Кременця, Кременецькою гімназією № 6, Волинським ліцеєм імені Нестора Літописця, Кременецьким ліцеєм імені Уласа Самчука тощо. На зустрічі з роботодавцями було підтверджено наявність тісної співпраці між роботодавцями та Академією. Роботодавці беруть участь у рецензуванні ОП, вносять пропозиції до формулювання програмних результатів навчання та впровадження нових освітніх компонентів. Періодично здійснюється опитування роботодавців, результати якого представлено на сайті Академії (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/Sectors/PDF_robotodavtsi/BIO.pdf). Пропозиції роботодавців беруть до уваги під час внесення змін до освітньої програми, що підтверджено протоколами засідань кафедри біології, екології та методики їх викладання від 03 травня 2017 року № 19, від 27 грудня 2017 року № 10. Роботодавці також беруть участь у науково-методичних семінарах, науково-практичних конференціях, круглих столах, які організовуються випусковою кафедрою. Роботодавці сприяють організації та проходженню переддипломної педагогічної практики здобувачів вищої освіти, надаючи їм методичну допомогу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Викладання окремих тем дисциплін ОП («Ботаніка», «Дендрологія», «Лікарські рослини», «Зоологія») здійснюється на базах Кременецького ботанічного саду та Національного природного парку «Кременецькі гори. Окремі аудиторні заняття з дисципліни «Методика навчання біології» проведено спільно з вчителем біології Стрижак С.А. на базі Волинського ліцею ім. Нестора Літописця. На вимогу часу впроваджено позакредитну навчальну дисципліну «Формування ключових компетентностей в учнів Нової української школи під час вивчення біології», викладання якої забезпечує Стрижак С.А. (на умовах погодинної оплати). Під час бесід зі здобувачами вищої освіти отримано схвальні відгуки про цю дисципліну та її актуальність у підготовці майбутніх учителів біології. Проте Академії необхідно активізувати роботу із залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення аудиторних занять за ОП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система професійного розвитку науково-педагогічних працівників регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та педагогічних працівників» (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/polozhenya/2019-2020/pol%20pidv%20kval.pdf>). Відповідно до р. II п. 5 Положення викладач може обрати форму і місце стажування відповідно до професійних потреб (крім стажування в державі, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом). В Академії широко практикується співпраця з вітчизняними та закордонними закладами вищої освіти. На час підвищення кваліфікації з відривом від виробництва (освітнього процесу) в обсязі, визначеному законодавством, за науково-педагогічними працівниками зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати (р. V п. 46). Викладачі проходять стажування на базі вітчизняних (Кратко О. В., Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Івасюка, 2017; Бондаренко Т. Є., Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Івасюка, 2018; Ільєнко М. М., Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2018; Цицюра Н. І., Кременецький ботанічний сад, 2019; Дух О. І., Рівненський державний гуманітарний університет, 2019, Галаган О.К., Національний парк «Кременецькі гори», 2020) та зарубіжних закладів (Тригуба О.В., Зінковська Н.Г., Люблінська вища школа в Риках, Польща), Головатюк Л.М. (Куявський університет у Влоцлавеку, Польща), Стронський Г.Й. (Вармінсько-Мазурський університет, Польща). Щороку проводиться конкурс наукової діяльності «Науковець року» з метою морального стимулювання наукової та науково-технічної діяльності професорсько-викладацького складу, аспірантів, докторантів і студентів Академії (Положення про конкурс наукової діяльності Кременецької обласної гуманітарно-

педагогічної академії ім. Тараса Шевченка «Науковець року» – <http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/polozhenya/2019-2020/pol%20nayk%20rik.pdf>). Також заохочується написання наукових та навчально-методичних видань дипломами та грошовими преміями згідно з Положенням про конкурс на краще наукове, навчально-методичне, публіцистичне видання серед викладачів Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-krashche-vydannya.pdf>). Професійний розвиток науково-педагогічних працівників забезпечується шляхом участі у різних наукових заходах: науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах тощо.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В Академії створено систему заохочення та стимулювання розвитку викладацької майстерності, зокрема матеріальної та нематеріальної мотивації професорсько-викладацького складу. Матеріальна підтримка викладачів здійснюється шляхом преміювання за досягнення в науковій, педагогічній та громадській роботі, сумлінну працю на благо Академії. Нагородження відбувається відповідно до «Положення про преміювання працівників КОГПА ім. Тараса Шевченка» (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-premijuvannia.pdf>) та «Положення про щорічну грошову винагороду працівникам КОГПА ім. Тараса Шевченка» (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/Polozhennya-pro-groshovu-vynagorody.pdf>). Нематеріальне заохочення відбувається шляхом нагородження грамотами, подяками з нагоди визначних та ювілейних дат Академії тощо. З нагоди Дня учителя у 2016 р. премійовані доценти Тригуба О.В., Цицюра Н.І. Викладачі, залучені до ОП, відзначені подяками та грамотами Міністерства освіти і науки України, Тернопільської обласної адміністрації, Тернопільської обласної ради, Кременецької міської ради та ЗВО (Дух О.І., Цицюра Н.І. та ін.). Саланда І.П. номінована на стипендію Кабінету Міністрів України, а Тригуба О.В. – на здобуття премії Верховної Ради України. У ході бесіди з викладачами встановлено, що їхня викладацька майстерність підвищується шляхом участі у методичних семінарах, майстер-класах, зокрема протягом останніх місяців проведено три вебінари для викладачів щодо організації дистанційного навчання під час карантину.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації освітньої програми, в основному забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Конкурсний добір проводиться на засадах відкритості, гласності та прозорості. Роботодавці у межах укладених угод беруть участь в моніторингу якості освітніх програм, вносять пропозиції до формування практичної підготовки здобувачів. Викладання окремих тем дисциплін проводиться на базах Кременецького ботанічного саду та Національного природного парку «Кременецькі гори». Впроваджено позакредитну навчальну дисципліну «Формування ключових компетентностей в учнів Нової української школи під час вивчення біології», викладання якого забезпечує вчитель-практик. Налагоджено систему професійного розвитку науково-педагогічних працівників, що регламентується «Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та педагогічних працівників». Практикується співпраця з вітчизняними та закордонними закладами освіти. Викладачі Академії беруть участь у науково-практичних конференціях різних рівнів, семінарах, майстер-класах, тренінгах. В Академії створено систему матеріальної та нематеріальної мотивації професорсько-викладацького складу. Щороку проводиться конкурс наукової діяльності «Науковець року», конкурс на краще наукове, навчально-методичне, публіцистичне видання. Викладачі, залучені до ОП, відзначені подяками та грамотами, отримують премії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Професійна кваліфікація деяких викладачів не завжди підтверджується науковими публікаціями з навчальних дисциплін, які вони викладають. До проведення аудиторних занять на ОП недостатньо залучені професіонали-практики.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Встановлені факти і докази свідчать про загальну відповідність критерію 6 встановленим вимогам. Наявні недоліки не є суттєвими. Варто більше залучати вчителів-практиків та забезпечити підтвердження професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації освітньої програми, публікаціями та стажуванням з певної дисципліни.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група пересвідчилася, що у КОГПА імені Т.Г. Шевченка існує сучасна бібліотека з читальним залом (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=381&Itemid=279), бібліотечний фонд навчальної та наукової літератури постійно оновлюється. Для зручності користувачів бібліотеки використовується Віртуальна бібліографічна довідка (<http://chl.kiev.ua/cgi-bin/sp>). Здобувачі освіти підтверджують, що освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою, яка представлена на паперових та електронних носіях. Інформаційну підтримку здобувачі даної ОП отримують через сайт Академії, вебсторінку кафедри біології, екології та методики їх викладання, освітню платформу Moodle та систематичне інформування кураторами та науково-педагогічними працівниками кафедри (загальні та групові збори здобувачів, соціальні мережі Facebook та Instagram). Активно використовуються довідково-інформаційні стенди Академії, які регулярно оновлюються та академічне друковане видання «Замок» (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=538&Itemid=292). У гуртожитку створені умови для комфортного проживання, організоване безкоштовне медичне обслуговування, здобувачі відвідують спортивні секції, беруть участь у туристично-екскурсійних заходах, екологічних пікніках. Для задоволення потреб студентів, що мають дітей, створено інтерактивну кімнату (коворкінг-студію). Умови відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. ЕГ встановлено, що з боку здобувачів проблем з організацією поселення і проживання у гуртожитку не виявлено. Досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання забезпечується діяльністю здобувачів у Кременецькому ботанічному саду, оранжереї Академії, Національному парку «Кременецькі гори». Експертна група дійшла висновку, що матеріально-технічна база та навчально-методичне забезпечення є достатнім для реалізації ОП. Експертна група рекомендує на базі бібліотеки створити реферативний менеджер, електронний архів (репозитарій) для зручності користувачів.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

КОГПА імені Т.Г. Шевченка забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми. Опитування здобувачів, членів органів самоврядування, викладачів, учасників допоміжних сервісів вказало на достатній рівень, доступність і безкоштовне користування мережею Internet на факультеті, відповідних кафедрах, бібліотеці. Здобувачі і викладачі можуть користуватися комп'ютерними класами Академії, які підключені до Internet.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. Опитування фокус-груп показало, що лабораторії, кабінети, бази практик відповідають санітарно-гігієнічним вимогам та вимогам охорони праці, здійснюється інструктування академічної спільноти з охорони праці, пожежної безпеки, безпеки життєдіяльності. Здобувачі мають безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту, вільний доступ до інфраструктури КОГПА імені Т.Г. Шевченка. Значна увага приділяється забезпеченню психічного здоров'я здобувачів, створена служба психологічної допомоги (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2640&Itemid=505), проводиться анкетування здобувачів щодо їх психологічного стану, при необхідності їм надається психологічний супровід. Аналіз анкет здобувачів ЕГ виявив достатньо високий рівень серед студентів тривожності – 65%, та депресивного стану – 35%. Але опитування здобувачів та органів самоврядування виявило, що більше це носить характер занепокоєності та тривоги за своє майбутнє. Таким чином, ЕГ рекомендує продовжити досліджувати психологічний стан здобувачів щодо виявлення рівня їх тривожності.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

На факультеті на належному рівні організована робота кураторів, старостату, студентського самоврядування. У здобувачів є всі умови для розвитку і втілення творчих здібностей. У КОГПА імені Т.Г. Шевченка діють чіткі механізми попередження, профілактики та розгляду конфліктних ситуацій, що регламентується Положенням про освітнього омбудсмена та процедуру розгляду скарг здобувачів вищої освіти (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennyapro-ombydsmena.pdf>) та Положенням про порядок виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-konfliktni-sytuatsii.pdf>). Опитування здобувачів та органів самоврядування показало, що передбачено захист здобувачів вищої освіти від будь-яких форм фізичного чи психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди й агітації, що завдають шкоди здобувачам вищої освіти, а також дотримання в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності, норм педагогічної етики та моралі. Зі здобувачами постійно проводиться роз'яснювальна робота кураторами, деканатом, органами самоврядування. Всі учасники академічної спільноти ознайомлені з порядком розгляду та врегулювання конфліктних ситуацій. Систематично здійснюється анонімне он-лайн опитування здобувачів вищої освіти за програмою «Молодь проти корупції» (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2532:201911-25-16-52-15&catid=110:2019-11-25-15-51-07&Itemid=463), встановлені «Скриньки довіри», діє «гаряча лінія», що підтверджується опитуванням фокус-груп та аналізом анкет здобувачів. В Академії розроблено та затверджено Антикорупційну програму (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/antukorup/antukorup%20programa.pdf>). Для здобувачів старших курсів проводиться робота щодо роз'яснення та сприяння майбутньому працевлаштуванню. Здобувачі старших курсів підкреслили, що мають можливість поєднувати навчання і роботу за фахом, використовуючи індивідуальний графік навчання. На основі інтерв'ювання здобувачів, представників студентського самоврядування, викладачів, адміністративного персоналу, аналізу посилань сайту КОГПА імені Т.Г. Шевченка, аналізу нормативних документів Академії експертна група встановила, що підтримка здобувачів за даною ОП є зручною, якісною та задовольняє потреби.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Експертна група встановила, що у КОГПА імені Т.Г. Шевченка створені умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Особи з особливими освітніми потребами, які навчаються в Академії, мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я. Для входу, в'їзду осіб з обмеженою рухливістю до навчальних будівель (корпус№1, спортивний зал) та гуртожитків облаштовано пандуси. Формування системи інклюзивних освітніх послуг в Академії здійснюється відповідно до Порядку супроводу осіб з обмеженими можливостями та інших мобільних груп населення (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya_pro_poryadok_suprovodu.pdf). Особам з особливими освітніми потребами надано право вибору форм навчання, забезпечується доступ до інфраструктури закладу і надається додаткова постійна чи тимчасова підтримка для реалізації їх права на здобуття освіти. На сайті Академії є телефони відповідальних за супровід осіб та висновки щодо доступності корпусів для осіб з інвалідністю та інших груп населення (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2656&Itemid=510). У ході спілкування з викладачами та студентами КОГПА імені Т.Г. Шевченка було виявлено, що на цій ОП відсутні випадки підготовки здобувачів з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти ознайомлені з Положенням про освітнього омбудсмена та процедуру розгляду скарг здобувачів вищої освіти (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennyapro-ombydsmena.pdf>), Положенням про порядок виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-konfliktni-sytuatsii.pdf>), Антикорупційною програмою (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/antukorup/antukorup%20programa.pdf>). Здобувачі обізнані з тим, що розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до КОГПА імені Т.Г. Шевченка відбувається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про звернення громадян», Закону України «Про запобігання корупції», Статуту КОГПА імені Т.Г. Шевченка. Опитування студентів, представників органів самоврядування підтверджує їх обізнаність щодо процедур вирішення конфліктних ситуацій. Здобувачі підтвердили, що в Академії існує «скринька довіри», «гаряча лінія», де студенти можуть залишати свої скарги або звернутись за допомогою. Здобувачі вказують, що мають підтримку з боку органів студентського самоврядування, з ними постійно проводиться роз'яснювальна робота з приводу прав і обов'язків усіх учасників навчального процесу, вони знають куди треба звертатися в разі виникнення подібних випадків. Здобувачі ознайомлені з положеннями та процедурою оскарження будь-яких конфліктних ситуацій. У результаті співбесіди встановлено, що скарг, пов'язаних з дискримінацією за будь-якою ознакою, сексуальними домаганнями чи корупцією, за даною ОП не надходило.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення освітньої програми повністю забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до мережі Internet та інформаційних ресурсів. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, які навчаються за ОП, задовольняє їхні потреби та інтереси. КОГПА імені Т.Г. Шевченка приділяє значну увагу організації дозвілля студентів, сприяє їх різнобічному розвитку, створює умови для прояву творчих здібностей. Академія дбає про життєві потреби здобувачів. Слід підкреслити активну участь студентського самоврядування в організації освітнього середовища в Академії. Здобувачі підкреслюють що в освітньому середовищі сформований сприятливий морально-психологічний клімат, відсутні конфліктні ситуації, ведеться активна роз'яснювальна робота, здійснюється індивідуальна траєкторія навчання, є можливість навчання за індивідуальним графіком, між викладачами та здобувачами склалися довірливі відносини, що позитивно відображається на освітньому процесі. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Експертна група рекомендує: - на базі бібліотеки створити реферативний менеджер, електронний архів (репозитарій) для зручності користувачів; - продовжити роботу з вдосконалення та наповнення матеріально-технічних ресурсів, навчально-методичного забезпечення освітньої програми; - активізувати роботу психологічної служби щодо виявлення рівня тривожності здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, а також рекомендації щодо удосконалення ОП, експертна група дійшла висновку, що ОП за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія) відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

На підставі вивчення звіту-самооцінювання, аналізу нормативної документації ЗВО, опитування викладачів, стейкхолдерів, здобувачів, викладачів випускової кафедри, адміністративного персоналу експертною комісією встановлено, що один раз на рік відбувається перегляд ОП відповідно до загальної політики та процедур КОГПА імені Т.Г. Шевченка щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. За результатами опитування експертною групою здобувачів, викладачів, випускників, аналізу анкет здобувачів і роботодавців ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітньо-професійних програм вносяться пропозиції щодо відповідності програмних результатів навчання, покращення методів навчання та методів оцінювання освітніх компонентів ОП. Оновлена освітня програма узгоджується зі стейкхолдерами, представниками студентського самоврядування, завідувачем випускової кафедри, навчально-методичним відділом Академії. Внесення в ОП змін затверджується на засіданні Вченої ради Академії. Перегляд та обговорення ОП Середня освіта (Біологія) востаннє здійснювалося на засіданні кафедри біології, екології та методики їх викладання (протокол № 19 від 03 травня 2017 р. та протокол № 10 від 27 грудня 2017 р.) за участі членів проектної групи. За результатами перегляду було здійснено оновлення ОП Середня освіта (Біологія) для 2017 року набору з урахуванням змін у нормативних законодавчих документах (Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти у редакції наказу № 600 МОН України від 21.12.2017 р. №1648), доповнення компетентностей та результатів навчання, а також розширення переліку вибіркових дисциплін. У 2018 навчальному році розпочалася підготовка фахівців за ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), що завершило існування освітньої програми Середня освіта (Біологія). Позитивно оцінюючи в цілому виконання цього підкритерію, ЕГ вважає за доцільне безпосередньо включити у робочу групу розробників освітньої програми представників роботодавців та здобувачів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертна група встановила, що здобувачі КОГПА імені Т.Г. Шевченка залучаються до процесу моніторингу ОП Середня освіта (Біологія) та інших процедур її якості. Згідно з Положенням про студентське самоврядування (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya_pro_samovryaduvannia.pdf) органи студентського самоврядування активно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП. Щорічно проводиться онлайн опитування рівня задоволеності підготовкою за ОП за допомогою Google-форм (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/Sectors/Results_2019-2020/BIO/1_BIO.pdf). Результати обробляються статистично та доповідаються на засіданні випускової кафедри. Між кафедрою біології, екології та методики їх викладання і здобувачами вищої освіти, які навчаються за ОП Середня освіта (Біологія), налагоджений постійний зворотній зв'язок. Здобувачі підтверджують, що при обговоренні ОП враховуються їх пропозиції та зауваження. Пропозиції враховуються на наступний навчальний рік, обговорюються і затверджуються на засіданнях Вченої ради факультету фізичного виховання та біології. До складу Вченої ради факультету входять 10% здобувачів. За час реалізації ОП Середня освіта (Біологія) суттєвих зауважень щодо структури ОП та окремих її компонентів, не надходило.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Аналіз наданих документів КОГПА імені Т.Г. Шевченка та результати зустрічей з роботодавцями підтвердили, що роботодавці є партнерами в системі забезпечення якості ОП, що підтверджується всебічним залученням їх до організації і втілення підготовки здобувачів за даною ОП. Академія активно співпрацює з міським і районним відділами освіти та методичними кабінетами, закладами загальної середньої освіти міста Кременець та окремими ЗЗСО району (ОЗ Горинська ЗОШ I-III ст.), з науково-дослідними установами: Кременецьким ботанічним садом, Національним парком «Кременецькі гори». Зауваження та пропозиції до ОП враховуються на засіданнях кафедри, Вченої ради факультету, які проводяться спільно з методистами, директорами, вчителями. Роботодавці активно залучаються до організації і проведення Днів відкритих дверей, науково-практичних конференцій, Ярмарку вакансій. Щорічно проводиться онлайн опитування роботодавців (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/Sectors/PDF_robotodavtsi/BIO.pdf), за результатами якого кафедрою приймається рішення про необхідність перегляду ОП. Академія активно співпрацює з партнерами-роботодавцями щодо розроблення, моніторингу та періодичного перегляду ОП (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/stakeholder.pdf>). Спілкування з роботодавцями під час інтерв'ювання показало, що підготовка здобувачів за ОП відповідає вимогам сучасності, роботодавці задоволені рівнем теоретичної підготовки здобувачів. Здобувачі підкреслили бажання в майбутньому працевлаштуватись за місцем проходження практик, що свідчить про високий рівень задоволеності підготовкою здобувачів за ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час дистанційної експертизи на основі інтерв'ювання здобувачів, роботодавців, випускників, науково-педагогічних працівників, адміністративного персоналу підтверджено, що у КОГПА імені Т.Г. Шевченка не існує чіткої практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Процедурою такого збору інформації є усні опитування випускників та анкетування. Збір та аналіз відповідної інформації з боку випускників проводиться у формі онлайн-анкетування (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/Sectors/Graphs_vypusk/BIO.pdf) та на зустрічах випускників, спілкування випускників та викладачів організовано також через соціальні мережі Facebook та Instagram. На сайті ЗВО міститься інформація із зазначенням прізвищ, місць роботи та посад випускників (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1224&Itemid=365). При зустрічі з випускниками ЕГ встановила бажання випускників тісніше долучатись до організації процесу підготовки здобувачів за даною ОП. Таким чином, експертна група рекомендує вдосконалити взаємодію з випускниками; запровадити систему зворотного зв'язку між роботодавцями та навчальним закладом для отримання об'єктивної оцінки якості фахової підготовки.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертна група встановила, що система забезпечення якості у КОГПА імені Т.Г. Шевченка діє відповідно до Положення про моніторинг і контроль якості освіти (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/FOTOS/implementac/pol_monit.pdf) та Положення про внутрішню систему забезпечення вищої освіти (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/FOTOS/implementac/pol_monit.pdf). До здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти залучені різні структурні підрозділи: випускова кафедра, деканат, ректорат, сектор моніторингу якості освіти. Експертна група встановила, що для

перевірки рівня сформованості компетентностей при вивченні навчальних дисциплін та проходженні практик, проводяться контрольні заходи, анкетування здобувачів, взаємні і контрольні відвідування занять науково-педагогічних працівників. Таким чином, система забезпечення якості забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та їх своєчасне усунення, в чому переконалася експертна група під час проведення акредитації.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У зв'язку з тим, що акредитація освітньої програми Середня освіта (Біологія) за першим (бакалаврським) рівнем проводиться вперше, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, відсутні. Однак у 2019 році здійснювалась акредитація за ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) другого (магістерського) рівня, під час якої були висловлені певні зауваження. Варто відзначити, що незважаючи на короткий період після завершення попередньої акредитації, КОГПА імені Т.Г. Шевченка відреагувала на них, а саме: систематизовано та удосконалено процедуру представлення інформації на сайті; запроваджено систему моніторингу думки здобувачів щодо освітнього процесу та механізму зворотного зв'язку із відображенням на сайті; програмні результати навчання забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами. Інші зауваження та пропозиції перебувають на стадії їх виправлення.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Експертна група робить висновок, що формування культури якості є запорукою успішного досягнення результатів навчання здобувачів за ОП Середня освіта (Біологія). Усі учасники академічної спільноти в основному дотримуються Положення про академічну доброчесність та етику академічних відносин у КОГПА імені Т.Г. Шевченка (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-dobrochesnist.pdf>). На підставі вивчення нормативних документів КОГПА імені Т.Г. Шевченка, інтерв'ювання здобувачів, стейкхолдерів, представників адміністрації, встановлено, що підрозділи, які забезпечують функціонування ВСЗЯО функціонують узгоджено і ефективно. Враховуються одночасно побажання усіх учасників освітнього процесу. Здобувачі розуміють цілі і зміст освітньої програми. Гарант, викладачі, представники допоміжних служб продемонстрували компетентність і відкритість у спілкуванні.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Позиція здобувачів вищої освіти враховується під час перегляду освітньої програми. Роботодавці залучаються до процесу періодичного перегляду освітньої програми та подальшої підготовки здобувачів за Середня освіта (Біологія). Підрозділи, що забезпечують функціонування ВСЗЯО, функціонують узгоджено і ефективно. Враховуються одночасно побажання усіх учасників освітнього процесу. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Позитивно в цілому оцінюючи виконання критерію 8, експертна комісія рекомендує: - активізувати систему зворотного зв'язку між роботодавцями та навчальним закладом для отримання об'єктивної оцінки якості фахової підготовки. Включити у робочу групу щодо перегляду освітньої програми представників роботодавців та здобувачами; - налагодити тісніший механізм взаємодії з випускниками Оприлюднювати результати аналізу анкетування випускників щодо їх кар'єрного шляху, рівня задоволеності освітою, пропозицій щодо поліпшення ОП і навчального процесу в цілому. Це буде сприяти відкритості і прозорості ЗВО, подальшому поліпшенню процесу підготовки здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У цілому експертна група дійшла висновку, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає Критерію 8 з оцінкою В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У КОГПА імені Т.Г. Шевченка визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Всі нормативно-правові акти доступні на офіційному сайті ЗВО (<https://www.kogpi.edu.te.ua>). Основними документами, що регулюють взаємодію всіх учасників освітнього процесу є Статут академії (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/statyt.pdf>); Колективний договір (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/kolektiv%20dogovir%202017.pdf>); основні положення навчального закладу (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=942&Itemid=304); Правила внутрішнього трудового розпорядку (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/n_p_b/prav%20ovny%20roz%2018.pdf); Правила прийому до КОГПА (<http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/prujmalka/akademiya/2019/pol/pol%20prujom%20kom.pdf>). Прийняті в Академії процедури визначають права й обов'язки науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час дистанційної експертизи підтверджено, що учасники освітнього процесу ознайомлені з наведеними документами, знають свої права та обов'язки, розуміють, де знайти потрібну інформацію у разі необхідності, про що свідчить аналіз анкетування та он-лайн спілкування зі стейкхолдерами та здобувачами. Результати анкетування рівня задоволеності здобувачів ВО викладено за посиланням (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/Sectors/Results_2019-2020/BIO/1_BIO.pdf) З огляду на наведене, експертна група вважає, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та доступними для них. Під час реалізації ОП Середня освіта (Біологія) всі правила, механізми та процедури дотримуються.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті КОГПА імені Т.Г. Шевченка своєчасно оприлюднюються проекти освітніх програм в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства (http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2655&Itemid=509) Проект ОП Середня освіта (Біологія) на 2019/2020 навчальний рік не оприлюднений, оскільки у цьому році набір на цю програму не здійснюється.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітня програма Середня освіта (Біологія) оприлюднена на вебсайті Академії, де містяться її опис, зміст, робочі програми освітніх компонентів, які включені до неї (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/bio_kaf/BIO_OPP_2016.pdf), (http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/bio_kaf/BIO_OPP_2017.pdf). Обсяг інформації достатній для інформування потенційних вступників. Роботодавці проінформовані щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією освітньою програмою. Інформація на сайті вичерпна та достовірна, включаючи інформацію щодо використання бюджетних коштів та користування державним та комунальним майном. Під час зустрічей не виявлено протиріч за публічно наданою інформацією.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У КОГПА імені Т.Г. Шевченка визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Інформація відкрита, що забезпечує прозорість і публічність підготовки здобувачів за ОП Середня освіта (Біологія). Сайт КОГПА імені Т.Г. Шевченка є зручним, зрозумілим та інформативним для користувача. Прозорість і публічність діяльності ЗВО є достатньою для формування необхідного рівня довіри стейкхолдерів. У КОГПА імені Т.Г.Шевченка налагоджено зворотній зв'язок для швидкого реагування на пропозиції, зауваження та рекомендації зацікавлених сторін освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Позитивно в цілому оцінюючи виконання критерію 9, експертна група пропонує зробити активним обговорення ОП Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) на сайті, надаючи можливість залишати відгуки, пропозиції та зауваження у відкритому доступі на сайті.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики та наявність деяких слабких сторін, усунення яких висловлено у рекомендаціях, експертна група дійшла висновку, що ОП за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія) відповідає критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

-

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Зведена інформація про викладачів.pdf</i>	YkHnqtlLMkpQpcLulmHKg8n+cN3exBaNdujWQF97QNg=
Додаток	<i>Професійна відповідність викладачів.pdf</i>	n8MP8tHbAO+dfWirSu+XECpsPBSAKS6PUOxw5qeTO20=
Додаток	<i>Навч.-план-2016-2020-н.р.-Заочна-форма.pdf</i>	wCz4M3dcdRRpLY+yliQCa8PmuJwzX5QZsW87dl1nIu8=
Додаток	<i>Навч.-план-2017-2021-н.р.-Заочна-форма.pdf</i>	bifkoXcCUTfhCkG5rSSCoaevRS3diClnMrrn1ocC5d4=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Монастирська Світлана Семенівна

Члени експертної групи

Грицай Наталія Богданівна

Мулїна Алевтинв Вікторівна